

U S T A W A

z dnia 14 lipca 1920 roku

o utworzeniu urzędu Naczelnego Nadzwyczajnego Komisarza do walki z epidemjami, grożącemi Państwu klęską powszechną.

Art. 1. Gdy szerzące się choroby zakaźne, obejmując wielkie obszary, grożą klęską powszechną, a szczególnie te, które z zewnątrz zagrażają Państwu (jak dżuma, cholera, tyfus plamisty), może Rada Ministrów na wniosek Ministra Zdrowia Publicznego powołać do życia osobny urząd Naczelnego Nadzwyczajnego Komisarza z nadzwyczajnymi pełnomocnictwami na czas trwania chorób zakaźnych, jednak nie dłuższy jak jeden rok.

Naczelnik Państwa mianuje Naczelnego Nadzwyczajnego Komisarza na przedstawienie Prezydenta Ministrów zgodnie z wnioskiem Ministra Zdrowia Publicznego.

Art. 2. Minister Zdrowia Publicznego przekazuje Naczelnemu Nadzwyczajnemu Komisarzowi kompetencje swe w zakresie walki z epidemjami, w art. 1 wymienionemi, wynikające z przepisów ustawy w przedmiocie zwalczania chorób zakaźnych oraz innych chorób, występujących nagminnie, z dnia 25 lipca 1919 r. (Dz. Ust. № 67 poz. 402).

Art. 3. Ponadto Nadzwyczajny Komisarz upoważniony jest:

- a) do zajmowania w razie koniecznej potrzeby pomieszczeń w nieruchomościach: 1) rządowych w porozumieniu z Ministrami, w których zarządzie te nieruchomości się znajdują, oraz 2) należących do instytucji publicznych tak samorządowych jak społecznych i osób prywatnych za wynagrodzeniem, które oznaczą odpowied-

- nie komisje szacunkowe; skład tych komisji określi oddzielne rozporządzenie Prezydenta Ministrów;
- b) do mobilizowania w porozumieniu z Ministrem Przemysłu i Handlu i użytkowania każdego źródła wytwórczości w Państwie dla produkcji środków i materiałów, potrzebnych do zwalczania epidemji;
 - c) do wydawania powszechnie obowiązujących rozporządzeń w dziedzinie zwalczania epidemji;
 - d) do mianowania nadzwyczajnych komisarzy dla poszczególnych obszarów w Państwie i w miarę potrzeby przekazywania części swych kompetencji.

Wykonywanie czasowych budowli na potrzeby zwalczania epidemji nie podlega kontroli Ministra Robót Publicznych.

Art. 4. Naczelnym Nadzwyczajnym Komisarzem zdaje sprawę ze swoich czynności na Radzie Ministrów i bierze udział w obradach Rady Ministrów w sprawach, dotyczących zakresu swego działania.

Art. 5. Potrzeby Naczelnego Nadzwyczajnego Komisarza w zakresie walki z epidemjami mają być uwzględniane przed potrzebami innych działów administracji państwowej narówni z potrzebami armji w polu.

Władze państwowe, cywilne i wojskowe oraz samorządowe obowiązane są do niezwłocznego udzielenia pomocy, zapewniającej sprawne funkcjonowanie instytucji podległych Naczelnemu Nadzwyczajnemu Komisarzowi.

Art. 6. W razie stwierdzonego braku sił lekarskich oraz lekarskich sił pomocniczych, technicznych i innych fachowych drogą dobrowolnych zgłoszeń Naczelnym Nadzwyczajnym Komisarzem ma prawo;

- 1) powołać do świadczeń osobistych lekarskie siły oraz lekarskie siły pomocnicze, techniczne i inne fachowe, do 42-go r. życia, nie powołane do służby wojskowej, niezależnie od miejsca ich zamieszkania,
- 2) korzystać z lekarzy i sił pomocniczych wojskowych, przydzielonych przez Ministerstwo Spraw Wojskowych na wniosek Naczelnego Nadzwyczajnego Komisarza,
- 3) korzystać z sił lekarskich, którym jako nie obywatelom Państwa Polskiego nie przysługuje prawo wykonywania praktyki lekarskiej.

Lekarze, zaliczeni jako urzędnicy państwowi lub stali pełnopłatni urzędnicy samorządowi, mogą być powoływani jedynie w porozumieniu z ich odpowiednią władzą.

Wszyscy powołani do świadczeń osobistych korzystają z wszelkich praw i przywilejów w otrzymywaniu wynagrodzenia, jakie przysługują powołanym w czasie wojny do służby wojskowej i pełniącym swe obowiązki w armji w polu.

Powołani do świadczeń osobistych od dnia wstąpienia na służbę aż do czasu jej ukończenia zostają ubezpieczeni na wypadek niezdolności do pracy na skutek służby na ich korzyść osobistą, na wypadek śmierci na korzyść ich najbliższej rodziny, będącej na ich utrzymaniu, na sumę, równoznaczną z pobieranymi przez nich pełnymi poborami w stosunku rocznym. Do czasu wydania ustawy o emeryturach wdowy, o ile nie wstąpią w powtórne związki małżeńskie, otrzymają połowę płacy pobieranej przez męża; na każde dziecko doliczać się będzie 10% tejże płacy do wieku, przewidzianego przy określaniu dodatku drożyznianego dla urzędników państwowych.

Reklamacje w poszczególnych przypadkach rozstrzyga Min. Zdrowia Publicz. w porozumieniu z Naczelnym Nadzwyczajnym Komisarzem. Zgłoszenie reklamacji nie wstrzymuje powołania.

Art. 7. Upoważnia się Ministra Skarbu do wydatkowania sum, niezbędnych na potrzeby Naczelnego Nadzwyczajnego Komisarza w ramach zatwierdzonego przez Radę Ministrów budżetu urzędu Naczelnego Nadzwyczajnego Komisarza.

Art. 8. Winni przekroczenia rozporządzeń Naczelnego Nadzwyczajnego Komisarza podlegają w drodze administracyjnej karze do wysokości 10.000 marek grzywny lub 3 miesięcy aresztu, względnie grzywny i aresztu łącznie.

Art. 9. Wykonanie niniejszej ustawy poleca się Prezydentowi Ministrów.

Marszałek:

Trąpczyński

Prezydent Ministrów:

W. Grabski